

La Nació

Setmanari Socialista Català

Redacció i Administració: Canuda, 14, pral.

Acaparaments i acaparadors

CONTRA LA SÈT D'OR

LES flames que de tant temps abranden les passions dels homes i pobles d'Europa, comencen, ara, a abrandar les passions dels homes i pobles americans i, per efecte d'aquest arborament, aquells pobles joves, ara l'un, ara l'altre, van intervenint a la guerra, mentre als comptats pobles europeus que no hi intervenen la misèria s'hi ensenyoreix i la vida dels homes que els componen, en virtut del cúmul de dificultats de tots ordres que van succeint-se, s'esllangueix i se fa totalment impossible.

Acceptem, nosaltres, homes pertanyents a un poble que és component de un Estat neutral, que els homes sentin simpatia per un o altre dels bel·ligerants, així com, també, que, degut a particulars punts de mira, hi hagi qui es cregui amb dret a ésser sistemàticament neutralista, enc que neutralisme, en el cas de la present guerra, indiqui i signifiqui *panxa-contentisme*, però el que no comprenem ni concebim és que, davant les complicacions del viure i de la difícil situació en que els homes dels estaments populars, actualment, se troben, hi hagi, encare, qui se senti posseït d'un esperit prou placèvol per anar contemplant com a cada instant la vida s'encareix notablement i a cada instant, també, l'aparent manca o escassetesa de certs productes amuntega dificultat darrera dificultat a la vida econòmica dels pobles i, potser, més que a la vida econòmica dels pobles, en un concepte general jutjada, a la vida particular dels homes que, amb penes i fatigues, suporten la ininterrompuda alça de preus dels queviures i altres articles tan indispensables com els queviures mateixos.

És axiomàtic que a majors complicacions internacionals i a més gros número d'interventors a la guerra, més dificultats per als homes i per als pobles encare neutrals se presentaran i, per tant, més grossa serà la misèria, més aguda la fam i més pregón el malestar. Així, doncs, situats en un moment com l'actual i vivint subjectes al règim de un Estat poruc i feble per a emprendre's totes aquelles resolucions que podrien evitar, gairebé en absolut, les fluctuacions de preus ocasionadores de l'encariment de la vida i, per tant, de la fam del poble i motiu, ensems, de l'enri-

quiment dels especuladors sense consciència, que, per habitut, sempre mercadejen amb tot quant pugui reportar-los-hi un petit, un migrat benefici, enc que sigui a canvi dels sofriments i les llàgrimes de la gent treballadora, no devem contemplar, estòicament, la perllongació indefinida del malestar regnant.

El moment actual, en que uns pobles, en guerra encesa, lluiten contra uns altres, és un moment paorós que reclama mesures de radical eficàcia que sols pot portar-les a terme l'autoritat inflexible de l'Estat, que en lloc d'atentar contra la lliure manifestació i exteriorització d'aquest moment angosiós del poble ha de intervenir, en absolut, en totes aquelles accions que, portades a cap pels estaments capitalistes, esdevenen, amb facilitat esglaiadora, accions dolentes, dirigides, amb tota mala fè, contra la vida humana.

És de doldre que en els nostres temps la guerra ensagnanti la terra i que els homes hagin de malferir-se i destruir-se mutuament, més, aquest, és un fet que si estava, un dia, en la consciència dels homes evitar-lo, estarà, demà, en la mateixa consciència, no repetir-lo.

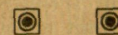
Però cal, per això, una humanització de sentiments i un perfeccionament social tan intens, que requereix per part de tots nosaltres, els que treballem i patim, l'auto-imposició, dins del nostre esperit, d'aquelles idees que en portar endavant a tota la humanitat anul·laràn, per sempre més, els règims mesquinament capitalistes, convertint i transformant la organització social d'ara en una organització comunista sense baixes passions ni ocultes vileses.

Mentre la flama guerrera va invadint el món, que els homes, tots els homes, se preparin. Vindrà, indefectiblement, el moment de les grans reivindicacions; però, entretant, homes dels Estats febles i neutrals—neutrals per raó de la seva mateixa feblesa—és més immediat i perentori—i per aquest motiu ha de reclamar-se—el regoneixement, regoneixement veritat i efectiu, del dret a viure.

Avui, aquest dret, no ens correspon a nosaltres, puix el tenen acaparat, i d'ell ne disposen com millor els hi sembla, tota la tafa d'exploitadors i negociants que juguen—anem-ho repetint—amb la fam i la vida dels

pobres, talment com si fos mercaderia cotitzable i apaivagadora de la sèt d'or que els capitalistes, incessantment, senten.

Actuar contra la possibilitat dels acaparaments i tractar amb duresa als acaparadors, doncs, és l'acció que de l'Estat deu exigir-se i reclamar-se. No fer-ho així, representa acatar conformadament l'estat actual de coses, de tot punt insostenible i inaguantable.

Grans projectes, grans il·lusions (*)

A una burda il·lusió ha quedat reduïda aquella serie de projectes de l'Alba que, segons ell afirmava, havien de capgirar del tot la economia de l'Estat. Volgué, l'Alba, sentar càtedra de gran financier a la moderna, i, per tal d'aconseguir-ho, posà en moviment totes les capacitats del seu departament, a fi de presentar una serie de projectes que deixessin enrera a tots els confreres que han passat pel ministeri de Hisenda. Diguerem, quan es presentaren els projectes, que, acceptant el que en ells hi havia de justicier, estavem del tot convençuts que no arribarien a aprovar-se i fins, potser, ni a discutir-se. I la raó estava de la nostra part: han passat alguns mesos d'estèril actuació, sense que cap dels tan bombejats projectes s'aprovés. I no vulgui creure ningú en la possibilitat de que ho siguin, quan ja s'afirma que després de una crisi parcial per a donar satisfacció a un parell d'afamats personatges, a tot allargar pel Novembre, el govern d'en Dato pujarà a ocupar el Poder.

Però l'Alba, que ja havia aconseguit impressionar a la opinió amb els seus projectes, que ja havia mogut suficientment les aigües turbulentes del nostre mar dels negocis amb el projecte de beneficis extraordinaris; que feu indignar als bladers castellans amb la supressió accidental dels drets aranzelaris; que es posà en pugna amb els navilers del nord, a la fi ha capitulat, s'ha posat d'acord amb tots ells i amb l'aprovació del projecte de protecció a noves indústries, han segellat la pau i tot ha quedat arranjat. Ara, està clar, protegir noves indústries equival a l'acquisició de numerari per a aconseguir-ho, i l'Alba, volguent espa-

(*) El present article, per haver arribat massa tard en poder nostre, no va poder-se publicar en el número de la setmana passada.

terror, una vegada més, al poble, ens presenta un emprèstit de mil mil·lions al cinc per cent al canvi de noranta.

Si en els pensaments de l'Alba hi hagués, més que la pretensió de satisfer una vanitat mesquina, el desig de fer quelcom de bona fe, ni hauria presentat l'emprèstit, tal com ho ha fet, ni hauria mostrat satisfacció per un èxit mentida, ja que prou sab ell que, als emprèstits en bones condicions, els que hi concorren sol·liciten, sempre, un múltiple del que positivament desitgen per a que, en arribar al prorrateig, els correspongui el que de fet pretenien. Queda, per tant, fòra de lloc, per ridícula pedanteria, l'afirmar que és signe de confiança al Govern, l'haver-se sobradament cobert l'emprèstit.

I bé; diu l'Alba que cal protegir les noves indústries, amb el qual es donia el cas paradoxal de que quan el Govern demanava diners als industrials, amb el projecte de beneficis extraordinaris, aquells els negaven; ara ve l'Estat i, amb pròdiga complacència, ofereix uns mil·lions generosament. Però, fins a quina quantitat disposarà, el ministre? Tenint en compte que l'emprèstit es llença al mercat al noranta per cent, els mil mil·lions queden reduïts a nou-cents. D'aquests hi ha que deduir sis-cents-vint-i-set mil·lions, import de les obligacions del Tresor que vencen als primers d'Abril i Juliol; és a dir, que s'apela al crèdit per a renovar o consolidar un crèdit anterior i amb pitjors condicions. Què resta, doncs, per a les contingències actuals? Dos-cents-setanta-dos mil·lions, que deduides les fortes comissions que s'han donat per la col·locació del paper—es diu puja a deu mil·lions—, ben poc restarà per a noves indústries quan se n'hauràn deduit les fortes quantitats necessaries per a satisfer contingències tan precises com és el pagament de cupons.

El crèdit, que és una de les funcions primordials, la funció bàsica de la existència del negoci, no és cosa que pugui aplicar-se de una faïça inadecuada perquè allavors es va de dret a la bancarrota. Diu l'Alba, que ell va de dret a nivellar el pressupost, utopia irrealitzable en absolut, apel·lant continuament al crèdit. Tenim sis-mil-sis-cents mil·lions d'Amortitzable, i si anem afegint noves emissions del deute, com és possible arribar a nivellar jamai el pressupost? Des de que s'abandonà l'acció depuradora de Villaverde, que gravà la renda del deute en un vint per cent, el dèficit ha anat augmentant. I, a què portarà, això? A la creació de nous impostos.

No és funció normal el voler eixugar el dèficit apel·lant al crèdit; ja hem dit que és sumament perillós l'abusar-ne, màxim avui, que la inestabilitat és major i el perill de perdre'l és més gran. Quan en nacions com a França el paper de renda emigra, tement el fi de la guerra, aquí s'obstinen en augmentar el deute que forçosament serà un descrèdit, quan, per a aguantar-lo, tindran de recorre a noves tributacions que el gravin, aminorant, així, l'interès.

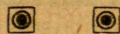
El nou emprèstit de l'Alba, com a obra financiera, és un fracàs. Preguntat, abans d'escriure aquestes ratlles, un eminent financier català, afirmava que per a satisfer una vanitat se sacrificaven molts mil·lions que no s'han perdut pas per tothom. Quan l'Alba tracta

amb els banquers per a llençar al públic l'emprèstit, diuen que s'indignà davant les llurs exigències, però calia guanyar-se fama de *gran financier*, i bé val deu mil·lions, això.

Ni les indústries noves apareixeran ni es va a altra cosa, amb aquest emprèstit, que a eixugar el dèficit fabulós que els ofega en els pressuposts.

No negarem que l'Alba hagi promès a certs capitalistes cooperació als llurs projectes de nous afers. Però no creiem arribi a realitzar-se. Els ministres espanyols tenen les mans foradades, i per elles fugen els quartos, anc que mai es perden per tothom.

R. FOIX

La llar de l'obrer

CASES BARATES

AMB els dos precedents articles he posat de manifest, anc que superficialment, la vida que es veu condemnada a portar l'obrer en la seva llar; el baix sentit estètic que regna en les habitacions que es veu obligat a ocupar, i la carencia, absoluta es pot dir, de higiene dels llocs que, pel seu baix preu, resulten econòmicament els únics que pot ocupar l'obrer, qui gaudeix, per satisfer les seves necessitats, de un irrisori jornal, que no li permet viure una vida mitjanament adequada a les necessitats modernes.

Per resoldre aquest problema o per fer-lo, en el que siga possible, menys cru, i per atenuar-ne les seves conseqüències, per desfer el que es pugui la influència que damunt el còs i l'esperit del nostre poble treballador exerceix l'habitació fosca i immunda, ja d'anys, varies corporacions es vénen preocupant de la realització de un plan veritablement humanitari: de la construcció de cases barates.

Més aquest plan, que té un alt sentit social de dignificació de la vida del desheretat, en lloc de fer d'ell una preocupació constant de les nostres corporacions públiques, s'ha deixat, fins ara, a iniciatives particulars, la seva realització. I com que ja sabem per experiència avergonyidora fins on pot arribar la generositat de les nostres gents acabalades, hem de dir, amb tota pena, que la feina que fins ara s'ha fet ha de considerar-se nul·la. Això sí, molts projectes amb lluits preàmbuls sentimentals, moltes festes de inauguració amb assistència de representants dels poders que pel seu egoisme i incuria són els que han condemnat al treballador a viure la vida trista que viu. Molta farandola i molta fastuositat per plantar una primera pedra de unes minces casetes, com volguent fer present al món de la seva munificència, i com reclamant de l'home humil un regreïment servil per a una cosa que és tan justa, que en lloc de regreïaments en el moment d'ésser començada, hauria d'aixecar de l'obrer una protesta per la seva esquifidesa i una exigència per a que fos portada a terme la resolució d'aquest problema amb tota l'amplitud que és urgentment necessaria.

Circumscrivint-nos a Barcelona, que és el camp de les nostres experiències, hem de dir

que el poquíssim que s'ha fet ha sigut portat a cap amb una tal migrada concepció del que en podriem dir l'habitació ideal, que diu molt poc en favor de qui els ha fet construir, de l'arquitecte que ho ha tingut al seu càrrec i de l'Ajuntament que hauria de tenir la ciutat en condicions de que aquest problema fos realitzable.

La part econòmica d'aquest problema no és pas el que m'escau poder criticar; naturalment que ell és, potser, un dels factors més importants; més, apart d'aquest, n'hi ha un altre que, per la formació espiritual dels homes, té una importància cabdal.

La estètica de la llar, l'art en l'habitació, que en el nostre poble, mercantil per excel·lència, se li dona tan poca importància, en té, per mi, tanta, que en la economia de la construcció crec hauria de ocupar un capítol considerat sempre imprescindible per a la formació de les llars que han d'eixoplugar els ciutadans.

I ens trobem amb dugués dificultats fonamentals. Amb que aquestes construccions solen anar a càrrec de gent d'esperit burgès, qui creuen que l'obrer pot passar-se perfectament del gaudi estètic, com si la seva ànima, no per ésser menys refinada, no sigués capaç de sentir les mateixes o semblants exigències espirituals, com si als qui la riquesa no ens acompanya no tinguéssim cap desig de que la nostra llar, en lloc d'ésser una llar de munició o voltada de ma's endreços, fos un redós que es fes estimar i ens acompanyés i ens guardés, amb tota la dolçor assequible, en els dies de les nostres desventures, que gairebé són tots els dies de la nostra vida.

Una mostra de cases barates tenim, camí de Horta, adossada a una resseca muntanya, amb vista al mar i a la ciutat, que tenen sol i tenen aire i ample espai per a reposar la mirada; mes hom diria que per construir-les s'ha pres model de una caserna. No sé qui les ha fetes, i crec que allí l'obrer s'hi deu trobar molt més bé que a baix, a la ciutat bruta, polsosa i fangosa; més, posats a fer, per què no es podia fer una cosa més ben feta, sense tantíssim afany d'aprofitar un pam de terra miserable que val unes quantes pessetes? Què vol dir aquella esquifidesa de jardins, entafurats entre parets?

A Sant Martí n'hi ha una altra mostra: són dugués cases força ben fetes, amb més esplendidesa de construcció; però allí hi manca l'esforç del Municipi per urbanitzar un troç de pla i fer que deixi de semblar, allò, una cosa exòtica, entre parets a mig fer, marges sense omplir i barraques que serveixen de fàbriques.

El problema de la casa barata és una qüestió d'amplitud de horitzons i no de mirada petita. Mentre la ciutat nostra sigui, sempre i per tot, a mig fer, mentre la urbanització de Barcelona sigui una cosa talment indecent, i els intents es portin a cap amb una concepció tan migrada, pensarem, amb raó, que el nostre *panxa-contentisme* ens priva de sentir les necessitats corporals i espirituals dels homes d'avui, que vivim, encara, segles enrera i que continuem aferrats al carro de la Espanya morta, i el pensament del món civilitzat no trespassa les fronteres de la patria nostra.

FELICIA AGUDES

Les hores santes de l'oprobri

JA han passat per dins el clos de la ciutat vella, la setmana passada — moments aguts de una vergonya que perdura—les hores tristes que l'equivoca pietat cristiana cada any imposa, piadosament, a la nostra urbs.

Crist era crucificat a dins de les esglésies; de les portes dels temples s'exhalaven perfums sòpits de cambra de malalt; els nostres ciutadans—oh, impura profanació de la paraula!—circulaven dins d'habillaments desenterrats, les dones amb aqueixes funeràries mantellines espanyoles que tenen la desgracia d'evocar el fanatisme baix i cruel de la Espanya dels Austries, com per acabar de donar la impressió que eren cossos morts que caminaven, cossos amb un dubtós vestigi d'esperit.

Totes les valors arqueològiques de la ciutat eren exhumades. D'això que deu ésser ciutadania, ànima de ciutat del segle xx, se n'esvaïa el rastre, sota aquell ambient pesant de sepulcre.

Feia pocs dies que es parlava de si un lleu presagi de revolta havia passat com una ràpida tremolor damunt el cos de la població, i d'això encare en restava un desacostumat trànsit i apostament de guarda armada, vetllant la intranquila calma de la ciutat, amb els fusells cap per avall, en sotsmissió a la fúnebre solemnitat de la diada.

Altres són les hores santes en que deurien aparèixer cap per avall les armes!

Les hores santes del segle xx no poden ésser hores de resignació i de calma. Hi han masses injustícies que demanen ésser reparades perquè els homes puguin, ni deguin, sofrir-les amb conformació, acotats, davant de la divinitat que les empara totes, dins de les foscos dels temples. La redempció de la humanitat demana llum i aire i vents de revolta, i les hores santes són aquelles en que, no un home, sinó tot un poble, vessa generosament la seva sang per redimir un dolor de tots els altres homes, i per renovar i dolcificar la vida torturada de la humanitat amb el bàlcam odorant de una llibertat nova.

L'exemple de Crist no demana l'admiració còmoda i tranquil·la, sinó la imitació ben compresa a través de una consciència abnegada i aclarida, i pura d'aquests pecats de lesa humanitat que els règims predominants de la burgesia n'han fet pecats típics del nostre segle.

Els homes qui anaven de temple en temple en les passades hores tristes de la pietat cristiana, les dones qui seguien la mateixa ruta dins d'habillaments antics, amb una barreja predominant de vanitat femenina per damunt de la pietat catòlica—i constatem això pensant que hi ha més de bò en aquella vanitat que en aqueixa pietat religiosa—no tenen els sentiments prou desvetllats per entendre els manaments de la bondat moderna. Són d'aquells que, en moments de revolta, respiren de satisfacció al sentir la primera canonada dels exèrcits defensors dels règims existents. Són dels que piquen de mans quan els tribunals

dicten una sentència de mort. Són dels que pretenen fer del repugnant ofici de la delació, l'exercici de un dret de ciutadania. Són dels que atorguen premis a la virtut, perquè han de admirar que hi hagi quelcom que, estant en contacte amb ells, no es corrompi...

Aquesta gent està incapacitada per, si no és amb el sacrifici cruent de la vida, ésser instrument de cap possible redempció. Porten al damunt tot el pes dels segles. El pòsit de tot un món de idees mortes els entela l'esperit. I a través de tanta postració i impuresa, la llum de la bondat nova no troba possibilitat de traspuar i s'apaga al peu d'aquestes vides que tenen l'exercici del bé com una penitència trista, i que, forçosament, han d'ésser i són cruels en les seves dislocades alegries.

Era possible i era trist—trist de vergonya—pensar que aqueixa gent fos la ciutat cap de Catalunya. Mirant a altres pobles, el fet de la nostra opressió nacional, es veia terriblement lògica. No hi val res dir que el poble opressor es troba, en aqueix punt, al mateix nivell nostre; els règims d'esclavitud ensorren en una mateixa abjecció al poble esclavitzat que al que esclavitzava; el pas de una situació a l'altra no es qüestió de superioritat moral, sinó de força i de oportunitat en l'exercitar-la.

Però, sempre, perquè els pobles no es facin dignes del menyspreu dels homes lliures—que és com dir de la consciència serena de la humanitat—vetllen els humils. I en la nostra mateixa ciutat, en caure la tarde del dijous, els trens i els tramvies que fan el servei de comunicació amb les afores, abocaven al cor de la població colles nombrosíssimes de gent treballadora i de menestrals que havien anat a passar, contagiats de l'halè vivificant de la primavera, la tarde a la muntanya. Aquets eren la ciutat veritable, cap de la nació, que desterrats de l'interior de la urbs pels rites de un culte decadent, hi retornaven victoriosament, a la nit entrada, portant en l'aire desinvolts del seu gest i de la seva alegria tota la irreverència de la naturalesa renaixent i luxuriosa nodrint amb la seva saba la fruita futura.

En aquests s'emparava la ciutat. Aquests seran Catalunya, quan Catalunya sigui ella mateixa. No els pobles que demanen la caritat de un troç de cel, sinó els que reclamen, en justícia, la plena possessió de la terra, són els que tenen senyalada la victòria en l'esdevenidor.

I, aquest redemptor anhel de justícia, existeix en la nostra terra. Però, solament pot anar-se a cercar en aquells que, en el dolor sofert al peu de les màquines en l'exercici de un treball penós i extenuant, i en les penes i

privacions que han flagel·lat el seu cos a través dels camins de tortura que han de passar, cada dia, per arribar al guany del pa mesquí que el taller o la fàbrica els va donant avarament, han après a no creure en la existència de la pietat com a virtut humana.

Comentaris

La guerra política

POC a poc, aquesta guerra grossa, va prenent el caràcter que havia d'haver pres l'endemà d'haver els alemanys violat la neutralitat belga.

Si les accions dels pobles no fossin frenades per una gran covardia, l'agressió germànica contra els belgues havia d'haver determinat una ruptura de relacions de tots els pobles que creuen que la vida normal de la humanitat és impossible sense el més sagrat respecte als compromisos contrets i el govern despòtic que, per tal de facilitar la victòria, sacrifica a qui cap culpa ni cap interès té en la lluita plantejada.

Això no es feu: la punició internacional que havia de seguir a les paraules del conseller teutó, no vingué, i, envalentonats per la impunitat, els governs dels imperis centrals han fet, cada dia més, com si les lleis i tractats internacionals no existissin, retornant, aquesta guerra, al caràcter de les lluites primitives.

I tant ha anat el cant a la font, que el que s'havia d'haver fet de bon principi, ha començat a fer-se ara.

D'Amèrica, i al davant d'ella aquesta admirable democràcia nord-americana, va venint l'exemple.

Els americans no tenen cap interès material, territorial ni comercial en la lluita. Els americans trenquen les relacions amicals amb Alemanya i es barallen amb ella per interessos espirituals, obren com ho fan exclusivament per motius polítics. I al fer-ho així, confirmen la idea, vella en nosaltres, de que el que es debat en aquesta guerra, començada amb les intencions que es volgués, és una qüestió política, és la lluita, quasi segurament la darrera lluita, entre els poders personals i les democràcies; entre els pobles que treballen per armar-se i dominar altres pobles i els que treballen per augmentar el benestar de la vida; entre els Estats en que un home té a les seves mans la pau i la guerra i els Estat que han de sotsmetre aquestes vitals qüestions a la representació del poble; entre els qui creuen mitjà normal de relació entre els pobles, la guerra, i els qui volen i se saben sotsmetre a una norma civil de relacions internacionals.

Ara, la intervenció americana, després de l'admirable Revolució russa, ha consagrat aquest caràcter.

És la hora, per a tots els pobles, de situar-se. A ningú pot ésser indiferent aquesta lluita: qui no se situa, és mort per dintre.

Ara més que mai les nostres simpaties per la causa de la llibertat, pel triomf de les democràcies al·liades.

RAMÓN D'ALENTORN

Socialistes catalans: Porteu LA NACIÓ a la fàbrica, al treball, a tot arreu on pugui guanyar-se un home per a les nostres idees. Que la veritat sia coneguda i emmeni la voluntat del poble

Les grans explotacions capitalistes

La vida de l'obrer en la comarca del Ter

VI

SANT QUIRSE DE BESORA
i MONTESQUIU

POBLACIÓ dividida en dos agrupaments de cases, denominats, respectivament, tal com indica el subtítol.

Compta amb uns 2,500 habitants.

La fabricació data de seixanta anys part de ella i part d'uns quaranta.

En el terme municipal hi han dues fàbriques, en les que hi treballen 600 obrers aproximadament. Llindant amb el terme hi ha una altra fàbrica-colònia denominada *Els Suïssos*, per ser-ho els amos, en la que hi tenen ocupació uns 400 operaris.

La meitat del personal ocupat en els establiments fabrils, el constitueixen joves de 10 a 18 anys. Tansols en la fàbrica de *Els Suïssos* es respecta la llei de protecció als menors; en les restants, les criatures entren a treballar a qualsevol edat.

Molt sovint succeeixen accidents de treball als menuts. Com que la companyia asseguradora no els paga i el fabricant es nega també a abonar-los res, menaçant amb despedir no solament al lesionat, sinó inclòs als germans o parents que pugui tenir a la fàbrica, si persisteix en voler cobrar, resulta que les infelices criatures que tenen la desgracia de ser agafades per algun engranatge o de sofrir qualsevol altre accident, no cobren res.

La tarifa mínima de jornals era, des de 1899, de 17 pesetas la setmana.

Avui alguns obrers segueixen cobrant el mateix, però part del personal nou no guanya més que quinze pessetes. A la puja de les subsistències responen els fabricants amb la reducció del salari.

El jornal mig de les dones és de 15 pessetes.

Els Suïssos han fet una fortuna immensa.

L'altre fabricant, anomenat Forcada, és també riquíssim.

Totes les fàbriques treballen de dia i de nit.

Els obrers d'aquesta localitat, resolt i lluitadors, han secundat tots els moviments generals sostinguts en la comarca, apart d'altres molt importants de caràcter local i de pròpia iniciativa.

Entre els darrers hi figura una vaga de gran transcendència, declarada en 1886 al fabricant Guixà, per augment de salari. La lluita es va allargar durant dos anys, costant a la Federació Comarcal la important suma de 75,000 pessetes.

A la fi els obrers varen ser vençuts, després d'haver sofert moltes privacions i infinits

atropellaments de tota mena, comesos amb la major desaprensió per les autoritats locals i pels moços de la esquadra, uns i altres posats incondicionalment al servei del fabricant.

Diversos dels detinguts durant la vaga foren brutalment apallats, descarregant damunt les seves espatlles fins a set fuetades,

que produïren l'esquinsament de la pell i abundant hemorragia.

En Guixà, que va sortir victoriós de la vaga per haver pres treballadors ineptes, no ha pogut refer-se més de les perdues experimentades durant la lluita, puix sempre s'ha vist obligat a vendre els genres a més baix preu que els demés fabricants. De manera que la seva gran toçuderia, que tants sacrificis va imposar als treballadors, li ha ocasionat a ell una sangria en els seus propis interessos.

Dels fabricants, els únics que han guardat alguna consideració als obrers són *Els Suïssos*, els quals vénen donant al personal ocupat en el seu establiment, des de que es va iniciar la puja en el preu de les subsistències, una reduïda gratificació mensual.

Apart aquest petit desprendiment, en l'interior de la fàbrica s'està molt lluny de donar-se el tracte degut i de guardar les consideracions que el cas requereix, tant a les dones com a les criatures.

Als demés fabricants els han demanat un augment els obrers, però han contestat amb la més categòrica negativa.

Al fer la petició al fabricant Forcada, aquest els va proposar una solució, mitjançant la qual els obrers es prestarien a treballar tres hores més durant la setmana, cobrant per elles un jornal complet, o sigui set enlloc dels sis que normalment cobren.

El bon sentit dels treballadors els va fer rebutjar la proposició del fabricant, considerant que constituïa una mofa sagnant el pretendre que treballin tres hores més setmanals enlloc de complir el decret regulant la jornada a deu.

La població de Montesquiu és francament lliberal, i els fabricants, com en les demés localitats, demostren ser catòlics, apostòlics i lliguersos.

La condició moral dels obrers és bona. No es coneixen borratxos ni hi ha mai baralles, però s'ha de lamentar la escassa afició que hi ha a la lectura.

A Montesquiu no hi ha, ni hi hagut mai, cap centre catòlic. No així a l'altra part del poble, a Sant Quirse de Besora, on s'en troba establert un, del qual n'han sortit els principals jugadors de la comarca, pel que se li pot aplicar el veritable nom de centre de corrupció.

La única organització de caràcter obrer que existeix a la localitat, és un centre de tendències republicanes, en el qual té establert el seu domicili social la Societat de l'Art Fabril, quan aquesta funciona. Al present, està desfeta.

J. COMAPOSADA

Avis d'Administració

A tots els nostres amics i, en particular, als de fora Barcelona

Per a poguer atendre degudament als deures que una publicació com la del nostre setmanari ve obligada a complir, cal poguer disposar dels necessaris mitjans econòmics.

Nosaltres, com, en general, tots els periòdics, ens trobem, ben sovint, degut a la tardança en fer efectius llurs pagaments la majoria de corresponents i sotscriptors de les poblacions foranes, amb la impossibilitat de poguer disposar de la consignació suficient per a poguer fer aparèixer, amb la regularitat deguda el nostre setmanari. Fins ara, hem sortejat, amb veritable sacrifici dels que redactem aquesta fulla, semblant anomalia; però, avui, dolent-nos molt, no trobem altra solució que avinentar a tots els nostres llegidors la probable suspensió del número de la setmana vinent, a causa del motiu ja indicat, o sigui per no disposar dels mitjans econòmics que ens són precisos.

Així, doncs, davant la present situació econòmica de LA NACIÓ, pensin tots aquells que ens deuen quantitats, que ja hauriem de tenir cobrades, que ells són els causants directes de la probable incomunicació amb el públic a que, potser, la setmana que ve, ens haurem de sotmetre.

MIGRANYA, DOLORS NEURALGICS
: : : FEBRES, Etc., SE CUREN AMB

KALMINE

En venda: Centre Productes Farmacèutics del Dr. Andreu, J. Uriach i Cia., J. Segalá

Al detall: En totes les farmàcies CAPSES D'UN CATXET : 35 cénts.

S. CARBONELL I PUIG

COMISSIONS :: REPRESENTACIONS
: : ADMINISTRACIÓ DE FINQUES : :
CABLE: SUBUR APARTAT DE CORREUS: 226
: : : SANTIAGO DE CUBA : : :

Ave Cèsar!

Els cartells, intitulats «obers», que han fixat pels carrers els dependents de comerç, amb motiu de sa campanya pro-descans dominical, han vingut, amb una vera oportunitat, a determinar de una faigó claríssima, l'actuació de les *soi-disants* entitats obreres dels professionals de la mitja cana; car els al·ludits cartells ens demostren, o que les lluites de reivindicació social no són sentides, o bé, cas pitjor, que no volen ésser-ho, doncs deïxen al descobert la malura que remenja les entranyes de un importantíssim estament obrer, malgrat així no vulga ésser considerat.

Les campanyes de reivindicació, de conqueriment de drets, han d'ésser sentides integralment, car si els seus promotors no són forts en ideal emancipador, o no volen ésser-ho, cauen en el ridícul si sols serveixen per a posar de relleu que, malgrat no haver d'ésser altra cosa, les entitats de dependència mercantil, de obreres, sols en són per als efectes de la llei del timbre, car ni remotament són posseïdores de l'esperit dignificador que deu regular l'acció de la col·lectivitat. I això és, perquè el dependent de comerç accepta llur condició de dependent, com a cosa transitoria, accidental. Ell espera, com a cosa infalible, el moment d'esdevenir burgès, petit i esquíit burgès, si voleu, però burgès al fi. Des de que comença l'aprenentatge, educa son esperit i endega la seva acció, vers aquest premeditat fi, que ell nomena definitiva situació, i, en conseqüència, per això veiem que és l'estament obrer que menys dignitat col·lectiva té i ignora en absolut la seva missió, començant per

proclamar que ell no és obrer. Obrer, per ell, és quelcom més baix, ineducat i barroer, que porta brusa i espadenyes; exaltat, que lluita per vici, sens admetre ni volguer veure, potser per ignorància, que l'obrer sempre lluita guiat per la justa concepció que té de sa dignitat d'ésser humà que té dret a la vida, sens humiliacions ni servilismes denigrants, i que sab que és dret seu, sacratíssim, l'assolir per a si el respecte dels demés, per poderosos que siguin. El creu home sense ideal, i no sab veure que, en la constant lluita, afirma, cada vegada més, l'anhel justíssim d'arribar a la íntima col·laboració del treball i el capital, previ desposseïment, per justíssim, a aquest darrer, del ceptre d'or de la denigrant tirania que avui exerceix.

El dependent no la vol sentir la opressió que son estament sofreix, perquè com hem dit abans, sa condició sols l'accepta momentàniament; i, quants n'hi ha que s'hi moren! Ell viu feliç — de tot ne diuen felicitat — car malgrat tingui de treballar més que un obrer, víctima del seu despreci, per tal que li facin la mercè de deixar-lo viure, té cabals i temps per a enamorar i ballar el *tango*, i com que viu en el temps de la farsa, també té les seves pretensions culturals i patriòtiques. Funda entitats, amb les quatre barres per ensenya, i ja ha complert llur deure amb la Patria; crea i manté dintre d'elles escoles, i realitzat l'ideal

de cultura, seguint la moda, la educació física l'encisa, i heu's-aquí al futur senyor Esteve, campió de qualsevulga sport en boga, malgrat que, en l'exercici del qual, hagi demostrat la ineficàcia de les escoles, car, pel vocabulari usat, un home s'ha pogut fer càrrec que la educació assolida és més propia de una plaça de toros, cosa no gens estranya pel molt que l'omplena, que no pas de l'alumne de unes escoles que, pomposament, qualifica de Universitat del dependent.

Gens, doncs, té d'estrany, que, qui es creu obrer de marca superior, es proclami gent de ordre, creient, potser de bona fè, ésser puntal de la societat futura, i que quan els obrers veritables, en el sentit de dignitat obrera, reclamen l'apoiament per a que sa veu arribi fins a orelles sistemàticament sordes, els *pagèrols* ensoperbits i les carbaces ciutadanes, fets dependents, callin... No fos cas que els confonguessin i s'embrutessin el vestit; altra cosa és, quant es tracta d'enterraments en algú temple, l'informar dona llustre.

Per això, en llegir els cartells, tant humilment dirigits als obrers, hem rigut i hem sentit vergonya d'ésser dependents de comerç; allò és la pública manifestació de una covarda superbia; és l'*Ave Cèsar!* dels lluitadors del Circ.

«...vosaltres que constantment lluiteu pel millorament de la vostra classe!...»; sí, obrers, sí; vosaltres que lluiteu constantment i dignament, cal dir-ho, pel millorament de la vostra classe, salut! Salut, i... una almoïna pels esclaus del treball que reneguen de sa dignitat de classe, que no són obrers, no, són servils esclaus de sos egoïsmes.

ALBERT COSTA

• • LA NACIÓ • •

ABONAMENT

2 pessetes trimestre : : Estranger: 3 pessetes

Folleto de LA NACIÓ (5)

La "Commune"

EXTRACTE DE L'ESTUDI DEL MOVIMENT
COMUNALISTA
D'EN

JORDI BOURGIN

Com s'és arribat fins aquí, és el que l'anàlisi precedent ha intentat mostrar. En l'equivoc dels partits, en l'absència de tot Govern, no fort, sinó simplement organitzat, preparada per l'acció de classe i la educació revolucionària de la fi de l'imperi, arroçada per la guerra, per la revolució del 4 de Setembre, pels seus múltiples assalts contra l'Hotel-de-Ville a les solucions militars, la població parisenca devia arribar, necessàriament, a la *Commune*. Els capitosts, els partidaris, les idees, el nom i el símbol de la *Commune*, estaven preparats a fins de Gener. Ara veurem com triomfaren a mitjans de Març.

CAPÍTOL II

EL 18 DE MARÇ. EL COMITÈ CENTRAL,
ELS BATLLES I L'ASSAMBLEA.

El 26 de Febrer, Thiers i J. Favre signaren. El primer de Març l'Assamblea ratificà els preliminars de la pau, que, mitjançant la restitució de Belfort a la França, cedia als prus-

sians, per una convenció anexe, l'honor de la entrada a París; aquesta nova, fou la espurna que posà foc a la metxa.

La mina estava preparada des de fi de Gener. A aquesta data remunta l'origen del Comitè central, centre comú de les organitzacions creades, un xic per totarreu, per a sistematitzar les energies disperses; s'havia assajat d'agrupar els guardes nacionals amb un fi electoral, i s'havia decidit una nova reunió per a deliberar respecte les eleccions dobles de la guarda.

Aquesta reunió tingué lloc el dia 15 de Febrer, però a aquesta data es pensava en agrupar les forces parisenques, contra la reacció rural, en federar els batallons de la guarda nacional al voltant del Comitè, en remeiar, per distribucions de socors i anul·lament de lloguers, la situació angoixosa dels obrers i dels partits burgesos. La comissió dels estatuts treballà del 16 al 20; estava formada de desconeguts, estranys a la política, que elaboraren una constitució bastant complicada, de la qual n'era orguen principal un Comitè central format dels delegats de les companyies i dels comandants elegits. Una assemblea general convocada el 24 de Febrer al Tivoli-Vauxhall escoltà la lectura dels estatuts, massa agitada per a adherir-s'hi del tot, tota vibrant de patriotisme exacerbant i de republicanisme intransigent.

Mentre la comissió dels estatuts exposava

el plan de un programa polític, del que el primer punt era la supressió dels exèrcits permanents, i justificava l'accessió possible dels seus membres al poder, l'Assamblea es conjurava «a la primera senyal de la entrada dels prussians a París...», a aixecar-se en armes en el lloc ordinari de reunió i dirigir-se contra l'enemic invasor, i partia a manifestar-se a la plaça de la Bastilla amb banderes roges. Les manifestacions anaren continuant, espantant al Govern que va replegar les tropes cap a la vora esquerra i deixà, el 27 de Febrer, als batallons de la guarda nacional, d'acord amb el manament del Comitè central, rependre els 227 canons i metralladores, pagades per París i tancaades als parcs de Passy i de la plaça de Wagram; se'ls va repartir pels voltants de París, mentre s'esperava l'arribada dels prussians.

La presó de Santa Pelagia, forçada, obria les seves portes a Brunel; la Pepinière, invadida, deixava sortir els seus marins. Els afores s'armaven; el xoc menaçador, era imminent. El Comitè central, el desvià, dient en un cartell voltat de negre, que tota agressió tendria a l'enderrocament de la República, i les vint-i-nou firmes de homes obscurs, amb que acabaven els documents, foren prou per a ajornar el moviment i deixar als prussians en pau de llur tímid triomf del dia 1 al 3 de Març.

Precisava regularitzar la situació. El 3 de Març, una nova reunió, a la qual dos-cents batallons hi enviaren delegats, fou convocada la

La Revolució russa i la independència de Polònia

AMB el triomf de la Revolució russa, apar que la dissortada nació polonesa, víctima de la cruent rapacitat dels Estats que la escuarteraren, es troba, ara, en camí de la seva reconstitució nacional. Vegi's, sinó, el contingut de la proclama que el Govern provisional de Rússia ha dirigit als polonesos:

«L'antic règim polític de Rússia, origen de la nostra i vostra esclavitud, de la nostra i vostra desunió, ha sigut enderrocat per sempre més.

«La Rússia lliberada, personificada pel seu Govern provisional, investida de plens poders, s'apressa a dirigir-vos una fraternal salutació i us crida a la nova vida, a la llibertat.

«L'antic Poder va donar-vos hipòcrites promeses de llibertat que, enc que poguéss, no volia complir. Les potències centrals s'aprofitaren dels seus mancaments per a ocupar i devastar el vostre país. Per tal que no lluitessiu amb la Rússia i els seus aliats, varen donar-vos uns il·lusoris drets polítics que no els han pas fet extensius damunt tot el poble polonès, i si, només, damunt una part de la Polònia temporalment ocupada per l'enemic. A aquest preu han volgut comprar la sang del poble que mai ha lluitat a favor del despotisme. Actualment, cap exèrcit polonès no anirà pas a combatre per una causa de opressió, de desmembrament de la seva patria i sots el comandament del seu enemic hereditari.

«Germans polonesos, també per a vosaltres ha arribat la hora de la gran decisió. La Rússia lliure us crida a les rengleres dels que combaten per la llibertat del poble. El poble rus que s'ha tret el jou, regoneix, igualment, per al fraternal poble polonès, tota la plenitud de

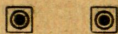
drets defininits per sa propia voluntat. Fidel a l'acord amb els aliats, fidel al plan comú de lluita contra el germanisme militar, el Governament provisional considera la creació de un Estat polonès independent, format per totes les terres qual població, en sa majoria, és polonesa, com una penyora de la pau duradora dins la futura Europa renovada.

«Lligat a Rússia per una unió militar lliure, l'Estat polonès serà un potent mur contra la pressió de les potències centrals damunt les nacions eslaviques. El poble polonès lliberat i unificat, determinarà, ell mateix, el seu règim governamental, manifestant la seva voluntat per mitjà de una assemblea constituent convocada a la capital de Polònia i a base del sufragi universal. El poble polonès rebrà, així, una sòlida garantia de la seva existència cívica i nacional.

«L'assemblea constituent que Rússia té de celebrar, consolidarà definitivament la nova unió fraternal i donarà son consentiment per a les modificacions de territori que, indispensablement, l'Estat rus ha de fer, per tal de poder formar la Polònia lliure, que ha d'ésser integrada per les tres parts actualment separades.

«Germans polonesos: Volgheu estrènyer la mà fraternal que la Rússia lliure us estén. Fidels guardadors de les grans tradicions, apresseu-vos a retrobar, gloriosament, la vostra estroncada història i la vostra resurrecció com a poble. Que la unió dels nostres sentiments i dels nostres cors sigui l'anticipació de la futura unió dels nostres Estats, i que la vella apel·lació gloriosa dels precursors de la lliberació vostra repercuteixi amb nou braó.

«Donant-nos les mans, portem la lluita avant, fins el moment que haguem assolit, definitivament, la vostra llibertat i la nostra.»

Tivoli-Vauxhall per a aprovar els estatuts; fins el moment en que fóra organitzat el veritable Comitè central, una comissió/executiva provisional devia concentrar els poders de la guarda. L'endemà, un cartell roig anunciava l'aparició d'aquest organisme nou a la població parisenca i precisava el seu programa: la República i la defensa de París.

Així, el sentit del moviment es transformava poc a poc; les preocupacions polítiques apareixien amb més vigor, com més apàtic restava el Govern; però en el moviment, de social, només n'hi hauria la obscuritat dels seus promotors, assenyalant el treball sord operat en un proletariat desitjós d'arranjar els seus interessos per l'intermitjançament de delegats propis.

L'Assamblea pensa que la revolució és mestressa de París, i el 10 de Març vota la seva estança a Versalles. El Comitè central es fortifica cada dia més; des del 6 s'hostatja a la plaça de la Corderie, al mateix hostatge de la Internacional parisenca i de la Federació de les cambres sindicals. El 10 de Març reb l'adhesió de nous batallons, incorporant-se el Comitè federal republicà i l'agrupament organitzat per l'aventurer Raul de Bisson.

Però, preveient el conflicte, fixa un cartell dirigit a l'exèrcit que diu: «soldats ciutadans, obeïreu a l'ordre iniqua de vessar la mateixa sang que corre per les vostres venes? Estripeu les vostres propies entranyes? No! Vos-

altres no consentireu mai en esdevenir paricides i fraticides»; mentretant està a la expectativa i no confessa més que el seu republicanisme.

El Govern deduia el seu lloc a l'exèrcit, i aquest suprimeix el 11 de Març, 6 diaris republicans i condemna a mort a Flourens i Blanqui. Però els comitès locals treballen amb entusiasme, refusen els canons de Montmartre als oficials que els demanaven i supeixen els diaris per cartells, en els que protesten de totes les mesures de reacció.

El 15 de Març, el Comitè central representava 215 batallons, seguint organitzats regularment; el seu fi és la defensa de la República democràtica i social. Varlin i Alavoine, únics membres de la Internacional, amb la seva presència, assenyalen el sentit i límits del moviment.

Thiers vol reduir París a la obediència, i per això li cal obtenir de la guarda nacional els canons que aquesta prengué.

La empresa no era gaire fàcil. Davant de la guarda nacional, empesa tota per interessos col·lectius i sentiments definitius, entrenada per les fatigues del setge, ben armada, ben aprovisionada, manada per quefes de batalló, partidaris de l'acció blanquista, Thiers no tenia per oposar-li més que la divisió tolerada pels prussians, en contacte perpetu amb els federats, en fi, regiments «provisionals»; fòra d'aquestes tropes no tenia res més que

AL VOL

El perill que s'apropa

FINS ara, la política espanyola, en tot quant se refereix a la guerra actual, ha volgut parencar ésser de faïç absolutament neutralista, creient, sens dubte, que amb això n'hi havia prou per a anar tirant, acontentant a tothom.

No es comptava, ben segur, amb la desesperació alemanya, i que aquesta pogués mai portar el perill insospitat de una desenfrenada guerra contra tot i tothom, sense respecte a indefensos ni neutrals. I aquesta desesperació germànica, aquest atac sens límit contra tot vaixell bel·ligerant o neutral, havia de portar forçosament a la lluita nous estats que no estàn disposats a soportar el terror com a símbol de respecte o defensa del dret.

Les noves intervencions van generalitzant-se, i a cada nova col·lectivitat combatent s'acreix la zona dita de guerra. Vol dir això que, seguint la tàctica adoptada pels submarins germànics, dintre pocs dies no quedarà lloc en els mars per a circular-hi vaixells neutrals.

Aquí es necessita, entre altres coses, com a més essencials blat i carbó. Qui els portarà si els vaixells que en diem espanyols no podran eixir de port sense ésser víctimes del despiedat furor germànic? Perquè s'ha de tenir en compte que, els bel·ligerants, se voldran per a ells, tot el que puguin transportar els seus vaixells.

Certament, la situació és ben crítica i difícil de resoldre. Emperò, el més sorprenent és que el Govern d'Espanya, en aquests moments de suprema angoixa mundial, talment com si no tin-

la confusió de l'exèrcit desorganitzat, indisciplinat i alguns batallons servidors de l'ordre.

El 18 de Març, a les tres de la matinada, les tropes regulars, sense queviures ni bagatges, ocupen les Buttes-Chaumont, Belleville, el Temple, la Bastilla, l'Hôtel-de-Ville, el Luxembourg, els Invàlids i, sobre tot, Montmartre; reprenen els canons que no es guardaven i fixen la proclamació del govern que menaça «els mals ciutadans» i exigeix «l'ordre complet, immediat, inalterable». Però les tropes no tenen queviures, ni cavalls per a rocegar els canons; voltades per la població que es desperta i pels guardes nacionals que s'armen, fraternitzen amb els federats; molts soldats llencen les seves armes o refusen tirar, unint-se als guardes de Montmartre per a detenir el general Lecomte i els seus oficials, per tal de impedir, en el carrer Lepic, al general Paturel, d'emportar-se alguns canons que ha pogut recuperar, i fer fugir als generals Susbille i Vinoy.

Al migdia, el govern comença a esverar-se i prova amb els seus cartells d'excitar els barri rics del centre, que, malgrat la crida, no diuen ni un mot: «El govern us crida a defensar les vostres llars, vostres famílies, vostres propietats», i més tard «Ha volgut i vol acabar amb un Comitè insurreccional, els membres del qual no representen més que les doctrines comunistes i portarien París al pillatge i la França a la tomba».

gués altres coses en les quals ocupar-se, parla de crisi ministerial, i els diaris n'omplen columnes i escriuen llargs articles, argumentant sobre si baixarà aquest polític o si pujarà l'altre.

I, tot parlant de crisi ministerial, no es recorden de preveure la greujetat del conflicte a que estem abocats, car no es pot trigar en patir-ne materialment les conseqüències.

Homenatges a la vellesa

DE fa poc, vénen realitzant-se, a Catalunya, festes expressament organitzades per a assegurar un relatiu benestar als vells desemparats. Em plau la finalitat i per ella és el meu elogi.

El que no em plau, el que em desplaça, és la manera ridícula, i fins potser diria irritant, vergonyosa, com s'organitzen les festes, car a més de que en algunes poblacions s'hi dona un caràcter marcadament polític, gairebé en totes, s'hi fa servir als mateixos vellets de reclam, exhibint la seva dissort, talment com un marxant de fira exhibeix la niña gorda o el hombre gigante.

I això, no sols no està bé, sinó que està malament. Que ja en tenen prou els venerables vellets amb patir la misèria, per a que, amb la excusa d'aminorar-la—i fins, potser, fent-la servir de reclam—se la bescanti públicament.

JOAN CASSADOR

De la premsa socialista

Antipolítics?

CONFONENT els termes, per no pensar que sigui amb premeditació, hi ha individus obstinats en causar mal a la organització, causant-s'el, de pas, ells mateixos. Quan es tracta de lluites polítiques, es veu aquesta munió de obstacles, nomenats, més bé, antipolítics, parlant sempre contra la política, cosa que després no priva de que siguin els primers polítics i fins s'avinguin a ésser interventors de la «canalla burgesa».

Si es tracta de lluites econòmiques, són tan sectaris o tan enemics de la seva classe, que allà on veuen una organització, si és forta, fan tot el que poden per destruir-la; si la organització comença, lluiten com desesperats per tal que no aquireixi potencialitat... Són, per error o per convicció, els majors enemics dels treballadors.

Allà on hi hagi un obrer «antipolític», existeix un adaptable. No són, generalment en quasi sa totalitat, «antipolítics» per conviccions, ho són per covardia. Cau molt bé a les orelles burgeses sentir comparar a tots els que en la política lluiten, volguent fer veure que la política burgesa és igual a la política de classe.

Quina major satisfacció i quin major triomf

per al règim burgès, que assolir que els obrers fossin «antipolítics»!

Si existeix una Societat de la qual ne formen part elements heterogenis per anar contra els partidaris de la organització, ells es posen d'acord amb qualsevol, anc que siguin polítics burgesos o servidors de la burgesia, i aqueixes combinacions indignes solament les fan perquè així creuen combatre en millors condicions als que provem que en les lluites polítiques contra la burgesia, el proletariat té una arma poderosa que, ben manejada, condueix a la emancipació humana.

No són antipolítics per convicció, ho són per conveniència, quan no per covardia.

Tot el temps que l'obrer permanence allunyat de la política de classe, tot el temps que l'obrer permanece fora del partit socialista, retrassa la emancipació llur.

És una raresa que aquests «antipolítics» es puguin posar d'acord sempre amb els polítics o els criats dels polítics burgesos, i sempre, també, hagin d'estar combatent innoblement als seus afins, els treballadors, que, en la política, hi veiem un camp de lluita contra la burgesia.

Contra el règim burgès s'ha de lluitar en tots els terrenys, tan el polític com l'econòmic, i, en un i altre, l'obrer té un deure a complir, si de debó vol una millor societat.

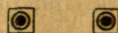
Protestar de la política és afalagar a la burgesia i servir els seus interessos.

Les coses clares.

A l'enemic se l'ha de cercar allà on sigui, i, aon se'l trobi, combatre'l.

Fora pusilamineries i menys farsa antipolítica.

De La Verdad Social, de Badajoz.

L'actuació obrera

A mitjans de la setmana passada foren posat en llibertat, a Madrid, els companys que signaven el manifest obrer que fou denunciat. Com ja és sapigut, el document que la censura no va deixar arribar, íntegrament, a coneixement del poble, a més de la Virginia González, coneguda propagadora del socialisme, portava els noms dels representants de tots els organismes obrers de l'Estat espanyol, els quals són els companys Besteiro, Torralva, Maeso, Aragón, Acevedo, Llana, Florentino García, Oso-

rio, Suárez, Lacort, Barceló, Seguí, Pestaña, Sánchez, Lavín, Cordero i Cabo.

Tots foren felicidíssims pels nombrosos amics que, enterats que anaven a ésser trets de la presó, anaren a fer acte de presència alentorn de la de Madrid.

Tots sortiren animadíssims i disposats, quan el moment arribi, a complir el seu deure de treballadors, de homes.

Abans de marxar, els delegats, als seus respectius pobles, acordaren fer pública una nota oficiosa en la qual els esmentats delegats de la Confederació Nacional del Treball, Federació local de Saragoça, regionals de la Unió General de Treballadors i Comitè Nacional d'aquesta última organització, feren constar que «unànimement acordaven fer pública la seva protesta davant el fet de que el Govern, procedint arbitrària i illegalment, hagués sospès les garanties, amb totes les conseqüències de interrupció de drets ciutadans, hagués clausurat centres obrers, pertorbant la vida normal de les societats obreres, i hagués processat i empresonat els representants dels treballadors protestant, aixímateix, de que els representants del poder públic espanyol, davant de la declaració de l'actitut a que els obligà adoptar la passivitat del Govern per a resoldre els problemes de crisi del treball i subsistències, que afecten a tot el país, no hagin exterioritzat altre propòsit d'esmena que perseguir a les organitzacions obligades a la protesta.

Tots els reunits, també per unanimitat, acordaren expressar el seu regoneixement als que visitaren els detinguts, i a l'opinió pública en general, ja que, els primers amb la seva visita i la segona amb la seva conformitat, se solidaritzaren amb l'actitut i les resolucions del proletariat».

♦ La Societat de obrers constructors de caixes per a embalatge La Germinal, ha publicat un manifest protestant del procedir del patró Joan Batista, oposat en absolut a que els empleats a casa seva estiguin associats.

A més, anuncia la Junta de l'esmentada entitat que tan bon punt es restableixin les garanties, demanaran millores en les condicions del treball.

♦ El Comitè de la Federació Nacional del Treball participa que, degut a les circumstàncies per que atravesava el país, se sospèn la excursió de propaganda sindicalista que s'havia de efectuar per les províncies del Nord aquesta primavera.

El Comitè donarà més detalls verbals als companys encarregats d'efectuar aquella excursió.

♦ Les anormals circumstàncies que les mides dictades pel Govern acaben d'empitjorar, fan més difícil el desplegament de l'activitat social en tots els ordres, excepte el burgès.

Per això és que, llevat de unes petites notes de informació que podem oferir, ens veuríem precisats a omplir, si per altres coses no ens man-

Dr. Vilà i Torrent

ON PARLE FRANÇAIS ENGLISH SPOKEN MAN SPRICHT DEUTSCH
BARCELONA — Carrer Roger de Llúria, 44 (entre Gran-Via i Diputació)

METGE ODONTÒLEG, de les Escoles dentals de Madrid i Philadelphia (EE. UU.)

LA NACIÓ als seus llegidors

ANEM a donar compte als nostres amics, del resultat de l'exercici econòmic del trimestre prop passat. El sortir a llum el nostre estimat setmanari, representa, cada dia més, una interminable cadena de sacrificis, que únicament pot vèncer la nostra fè en l'ideal que sustentem, creient, amb això, dotar a Catalunya de un mitjà d'expressió de la seva ànima, de que fins ara n'ha estat mancada. L'ideal socialista, l'únic ideal complet per a la dignificació del nostre poble, restaria a la nostra patria sense un defensor lleial i ardit, si, per qualsevol causa, LA NACIÓ deixava de publicar-se.

Per això, a fi de que Catalunya no quedi orfe d'aquest defensor de la justíssima idealitat socialista, a fi de que poguem continuar sense desfalliments aquest apostolat de dignificació humana, preguem als nostres amics, els que creguin, amb nosaltres, en la eficàcia de la nostra obra, ens aportin la seva col·laboració material de la qual estem tan necessitats, per tal de fer menys sensible el nostre malestar econòmic, i cobrir el dèficit que ens ha ocasionat la edició de LA NACIÓ durant el trimestre passat, que és de Ptes. 314'45, segons es despren de la següent liquidació:

ENTRADES	PTES.	SORTIDES	PTES.
Cobrat en concepte de subscripcions, protecció i anuncis	1978'85	Dèficit en 30 Desembre	243'35
Producte de la subscripció «Per al sosteniment de LA NACIÓ.	241'30	Cost de 13 números (paper, impremta i despeses d'administració)	1734'60
	2220'15	Impresos	82'—
Dèficit.	314'45	Repartiment.	60'—
	2534'60	Segells.	179'05
		Despeses generals.	160'60
		Per amortització del deute	75'—
			2534'60

EL CONSELL D'ADMINISTRACIÓ

Barcelona, 31 de Març de 1917.

En la nostra Redacció, queda oberta nova subscripció, el resultat de la qual anirem publicant en els números següents, per a l'aixugament del dèficit posat de manifest.

qués l'espai amb les *Notas de sociedad* que publica la nostra premsa diària, on s'hi reflexa, de còs enter, l'humanisme de la nostra *gente bien*, que malgrat els dolors i privacions d'altri, sempre està de gatzara.

♦ El Sindicat de contramestres El Radium, ha pres l'acord de concedir una pròrroga fins el 30 d'Abril per als que hi vulguin ingressar, advertint-se als interessats que, després d'aquesta data, no els serà permès treballar amb personal associat, en cas de canviar de casa, fins passat un any de llur sol·licitud de ingrès.

♦ Ha sigut aixecada la clausura al Sindicat de l'Art tèxtil La Constància, i, també, al Sindicat de cilindrires i estamadors. Aquesta ordre, emperò, no s'ha fet extensiva a les diferents sucursals del mentat Sindicat.

Els conflictes socials

EL DEL RAM DE L'AIGUA

A excepció de les nou fàbriques que firmen les bases presentades, la inactivitat en les demés és general.

La confusió que, ja des del començament de aquest conflicte, s'observa en el camp de la burgesia, avui, ha esdevingut augmentada amb la publicació, per part dels obrers, de un manifest contrarrestant les declaracions fetes pels burgesos en altre manifest per ells publicat, la síntesi del qual

fou publicada en un dels darrers números de LA NACIÓ.

A no ser per la manca d'espai, publicaríem íntegra aquesta nova informació pública que els nostres obrers han realitzat, car constitueix un document de valor en la història d'aquest conflicte. L'haver-lo publicat la Premsa diària, excusa, fins a cert punt, la manca d'espai amb la qual lluitem.

ELS BARNIÇADORS

I CONSTRUCTORS DE PIANOS

Han sigut en va les tentatives, realitzades per alguna de les cases constructors de obrir els seus tallers, per a veure si els obrers, mancats de cohesió, es decidien reanudar el treball.

La lliçó per aquests darrers donada, no acudint al treball, es la prova prou palesa de la solidaritat i harmonia que els uneix en les hores de difícil trànsit en lluita contra la burgesia.

ELS CONTRAMESTRES

Continua la vaga dels contramestres de la fàbrica que té establerta, a Badalona, el senyor Jacint Galceràn, el qual es resisteix a accedir a la demanda d'augment de jornal presentada per aquells.

ELS PINTADORS DE TEIXITS DE SEDA

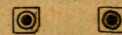
Des de fa sis setmanes, es troben en vaga els obrers pintors a mà de la fàbrica de teixits de seda dels senyors Ponsa germans.

Es molt estrany que havent accedit aquests senyors a la demanda d'augment de salari solici-

tada pels seus obrers de la secció de cilindrires, no facin el mateix amb els de la de estamadors. Això inclina a creure que tenen raó aqueixos obrers al dir que l'egoisme dels patrons Ponsa germans naix de la por de que no es treballi, després, a preu fet.

DE GRANOLLERS

Els obrers de la pelleria Saló, de Granollers, s'han declarat en vaga, per no haver estat atesos en una demanda de un petit augment de jornal.

NOVES

Un concert

Els joves artistes Hector Puig i Enric Gomis, violinistes, i Pere Escuder, pianista, demà, diumenge, a dos quarts de deu, donaran un concert de musica *da camera*, en l'estatge de l'Orfeó Gracienc.

El programa està integrat per obres de Mozart, Händel i Beethoven, essent cantades, per varies orfeonistes, l'aplec de vuit cançons que constitueix el poema complet de Schumann *Vida amorosa de una dona*.

Ajornament de un Congrés

Tal com era de preveure, el Comitè de la Federació Socialista Catalana, tenint en compte les actuals circumstàncies, que haurien dificultat notablement la celebració del Congrés convocat per als passats dies 8 i 9 del present mes, va acordar suspendre'l i ajornar-lo per a la data que oportunament serà fixada.

El monument de un actor català

La Comissió Executiva nomenada pel Foment del Teatre Català per a portar a cap la realització del projectat monument al gran actor català Iscle Soler, ha quedat constituïda en la següent forma:

President, Lluís Duràn i Ventosa; *Vicepresident*, Ignasi Iglesias; *Tresorer*, Josep M. Torras; *Vocals*, R. Vilaró i Guillemí, Antoni Piera, Francesc Curet, Pere Creus i Francesc Mazarico; *Secretari*, Josep M. Llobet.

L'escultor en Pau Gargallo, present a la primera Junta celebrada per la Comissió Executiva, rebé oficial encàrrec de modelar i construir el monument, qual projecte té ja aprovat el Municipi barceloní, comproment-se a que pugui ésser inaugurat pel mes de Octubre vinent, quan es celebrin les festes del cinquantenari de la inauguració del Teatre Català al Romea.

El lloc d'emplaçament és a la plaça de la Igualtat, a prop d'on es trobava l'Odeon, el teatre que vegé els començos de la carrera artística del plorat actor.

La Comissió Executiva prega a totes les entitats que tinguin oberta subscripció s'apressin a liquidar-la, per tal de poder tancar la inscripció dintre un plaç ben breu.

MUNDIAL PALACE

COBERTS DES DE PTES. 3'50 CONCERT
TOTS ELS DIES

Els divendres Boullabaisse - Dissabtes menú
corrent i vegetarià

PORTA DE LA PAU

C. E. d'Arts Gràfiques S. A.— Mallorca, 257 bis.